

1

PRVNÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY V SOUVISLOSTECH

🔍 Doplň chybějící údaje do textu.

Někdy je první zmínka o obci Čížkov kladena již do roku **1146 (a)**. Jedná se o dobu vlády českého knížete **Vladislava II.**, který se v roce **1158 (b)** stal druhým českým králem. Tento titul získal za pomoc císaři **Fridrichovi Barbarossovi** při jeho tažení do Itálie. První spolehlivá písemná zmínka o obci pochází z roku **1237 (c)**, kdy v Českém království panuje **Václav I.**, otec **Přemysla Otakara II.**, krále železného a zlatého.

I první zmínka o Přešíně z roku **1239 (d)** pochází z období vlády **Václava I.**, jehož sestrou byla **Anežka Česká**, abatyše kláštera Na Františku. Svatořečena byla v roce **1989 (e)** papežem **Janem Pavlem II.** Tím se stala druhou českou světicí po svatě **Ludmile**, manželce prvního doloženého knížete **Bořivoje**.

Vesnice Zahrádka je poprvé v písemných pramenech uváděna k roku **1318 (f)**, kdy v Českém království již nevládne rod **Přemyslovců**, ale rod Lucemburků, konkrétně na trůně sedí **Jan Lucemburský**, dědeček Václava IV.

🔍 Přepiš tučně vytištěné letopočty z prvního úkolu na římské číslice a urči, o které století se jedná.

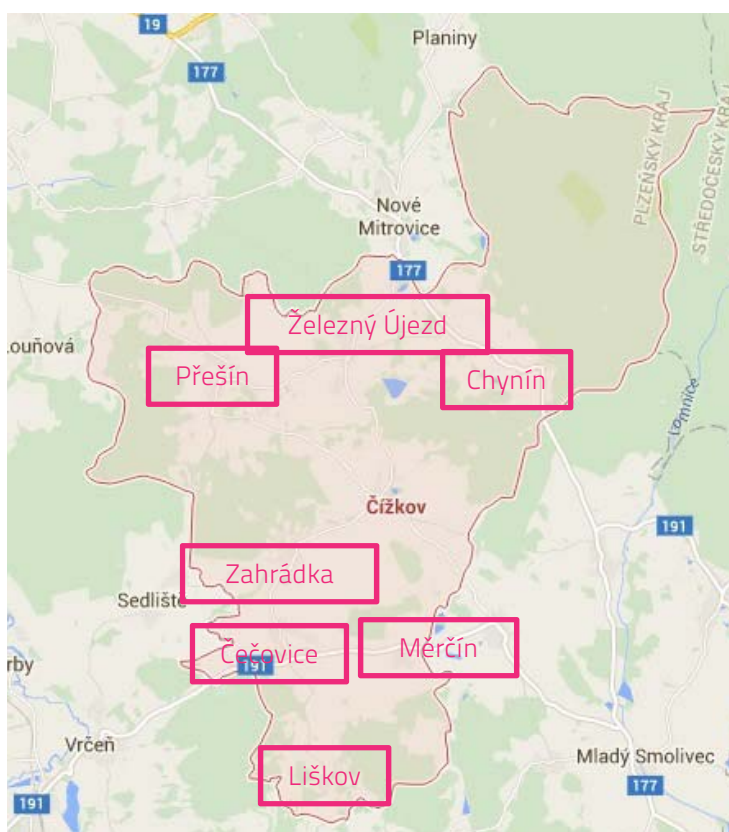
LETOPOČET V ŘÍMSKÝMI ČÍSLICEMI	STOLETÍ
a) MCIVL	a) 12. stol.
b) MCLVIII	b) 12. stol.
c) MCCXXXVII	c) 13. stol.
d) MCCXXXX	d) 13. stol.
e) MDCCCLXXXX	e) 20. stol.
f) MCCCXVIII	f) 14. stol.

2

ZÁKRES DO MAPY

Čížkov je tvořen z několika částí. Jedná se o vesnice Čečovice, Chynín, Liškov, Měřčín, Přešín, Zahrádka a Železný Újezd.

🔍 Zakresli je do mapy.

3

LIDOVÁ ARCHITEKTURA

V Čížkově, Přešíně a Zahrádce se nacházejí doklady lidové architektury zejména v roubených stavbách (např. v Čížkově usedlost č. p. 4, v Přešíně statek č. p. 15 nebo v Zahrádce v lokalitě V Chalupách).

V Zahrádce najdeme řadu cenných venkovských stavení (např. č. p. 2, 4, 5, 13). Historické jádro Zahrádky, kde se tato stavení nacházejí, bylo vyhlášeno vesnickou památkovou zónou.

? Dokresli charakteristické rysy tak, aby se jednalo o roubenou stavbu.

? V Čížkově v usedlosti č. p. 28 nebo v Zahrádce č. p. 13 je dochován špýchar neboli sýpka. K čemu sloužila tato budova?

Špýchar je stavba určená k uskladňování zrní neboli vymláčeného obilí.

? Vysvětli, co to je vesnická památková zóna.

stupeň plošné ochrany památkového území, území hodnotného sídelního útvaru nebo souboru staveb prohlášené vyhláškami Ministerstva kultury po projednání s příslušnými krajskými úřady za památkově chráněné území podle zákona o státní památkové péči

VÝZNAMNÉ PAMÁTKY V ČÍŽKOVĚ, PŘEŠÍNĚ A ZAHRÁDCE

? Přiřaď názvy budov či míst k fotografiím, které je zachycují. Doplň, v které obci se nacházejí.

fara v Čížkově

kostel sv. Jana Křtitele v Čížkově

zřícenina hradu Strašná skála
v Přešíně

kaple Panny Marie v Zahrádce

mlýn v Zahrádce

5

KOSTEL SV. JANA KŘTITELE

Původně gotický kostel sv. Jana Křtitele prošel v 18. století barokními úpravami.

?

Vyjmenuj alespoň tři základní znaky obou zmíněných architektonických stylů.

- gotika: štíhlé stavby postavené do výšky, lomený oblouk, opěrné pilíře
- baroko: nepravidelné tvary, přehnaná zdobnost, okázalost, dekorativní plastiky a sochy

?

K oběma stylům uveď tři památky západních Čech v daném stylu postavené.

- gotika: hrad Klenová, hrad Loket, katedrála sv. Bartoloměje v Plzni, Švihov
- baroko: zámek Žinkovy, Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie v Klatovech, klášter Chotěšov, kaple sv. Andělů Strážných v Sušici

6

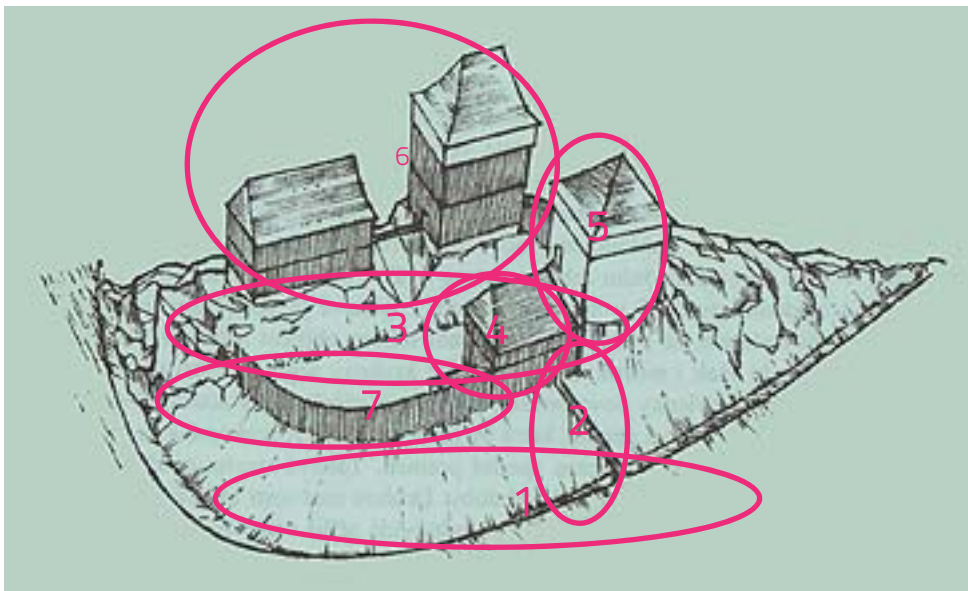
ZŘÍČENINA HRADU STRAŠNÁ SKÁLA

Pozůstatky středověkého hradu nazývaného Strašná skála se nacházejí poblíž vesnic Přešín a Čížkov. Hrad byl založen pravděpodobně po polovině 13. století.

?

Na základě popisu hradu zakresli do obrázku jeho jednotlivé části a označ je příslušným číslem.

Rozměry se nejednalo o velký hrad. Na severu jej od zbytku plošiny odděloval **příkop (1)**. Přístupová cesta vedla od severozápadu **po mostě (2)**. V **předhradí (3)** se nacházel hospodářský objekt, který mohl být i **průjezdní branou (4)**. Vstup byl pod ochranou velké obytné a zároveň **obrné věže (5)**, která těsně přiléhala k západní části předhradí. **Vlastní hradní obydlí (6)** se nalézala nad předhradím na dvou rozdílně vysokých skalních výstupcích. Stavby byly pravděpodobně z kombinace dřeva a kamene a byly na severní a východní straně opevněny **dřevěnou palisádovou hradbou (7)**.

Pozn.: Na obrázku se sever nachází **dole**!

MLÝNY V ZAHRÁDCE

V Zahrádce najdeme na Čížkovském potoce dva mlýny, a to horní mlýn U Trsínů (e. č. 3) a dolní mlýn U Kovářů (č. p. 6). V horním mlýně U Trsínů se dochovalo mlýnské kolo a uvnitř budovy můžeme najít černou kuchyni.

Vysvětli, proč jsou tyto dva mlýny označovány jako horní a dolní? **dle umístění na toku potoka**

Objasni, co to je černá kuchyně. **prostor nebo místnost v domě s otevřeným komínem trychtýřovitého tvaru, pod nímž bylo otevřené ohniště, v pozdějších dobách pak různá topná zařízení např. pec**